

Költségvetési Tanács
Elnök
Budapest 1055
Kossuth Lajos tér 1-3.
Telefon: +361 441 4057
e-mail: horvath.gaba@parlament.hu

KVT/12-2/2024

Vajda Zoltán

elnök

Költségvetési Bizottság

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönöm megkeresését a költségvetési törvény elfogadásának időzítése témájában.

A Költségvetési Tanács elnökeként a 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései és esküm alapján mindenkor az elérhető adatok legszélesebb körére támaszkodva, a felelős költségvetési gazdálkodás érdekében fejtem ki tevékenységemet, tekintet nélkül arra, milyen időpontot választ Magyarország Kormánya a költségvetésről szóló törvényjavaslat benyújtására.

Korábban is kifejtett álláspontom, hogy kiszámítható időszakokban a korai költségvetési tervezés előnyei felülmúlhatják az előrejelzések bizonytalanságából fakadó hátrányokat. A költségvetés Ön által is hivatkozott „horgony” szerepe az ilyen periódusokban megfelelően teljesülhet, segítve a hosszabb időtávra való tervezhetőséget, valamint elegendő időt hagyva a gazdasági szereplőknek a szabályozási változásokra való felkészülésre.

Magyarországon 2014-ig a költségvetés őszi, év végi elfogadásának gyakorlata volt jellemző, a tavaszi benyújtásra való áttérés 2015-ben történt meg. A 2010-es évek második felét a világgazdaságban és Magyarországon is precedens nélküli alacsony kamatok és más tekintetben is a gazdasági növekedésnek és kiszámíthatóságnak kedvező feltételek jellemezték. Így a terv-tény eltérések viszonylag mérsékeltek, a gazdasági szereplők számára érdemi alkalmazkodási kényszert nem okozók voltak.

A 2020-as években több egymást követő, és részben egymással összefüggő sokk is letérítette a gazdaságot a korábbi kedvező pályájáról: világjárvány, energiaáremelkedés, megugró infláció és háborúk. Mivel mind a világjárvány, mind az ukrajnai háború év közben tört ki, ezért meglátásom szerint ezen eseményekre – illetve azok jelentős negatív gazdasági, költségvetési hatására – gondos tervezés mellett sem lehetett teljes körűen felkészülni. Ez tükröződik más európai országok terv- és tényadataiból is. Ennyiben árnyalom Elnök Úr levelének azon pontját, mely szerint valamennyi módosítás indoka a költségvetés korai elfogadása volt.

Természetesen minden gazdasági tervezésre igaz, hogy minél több adatból tud dolgozni, annál nagyobb esélye van a pontosságra. Emellett a kiszámíthatóságot erősítő tényező, ha a tervek elfogadása után elegendő időt hagynak a döntéshozók a gazdaság és a társadalom szereplőinek a szabályozási változásokra való felkészülésre, ennek optimumát célszerű megtalálni az időzítéssel.

A jelenlegi helyzetben, korábbi kockázatkezelőként, a világban megnövekedett geopolitikai feszültségeket és aktív háborús gócpontokat látom a legerősebb olyan kockázati tényezőknek, melyek jelentős, előre nem látható mértékű és irányú gazdasági sokkokat tudnak előidézni, melyek a gazdaságok összekapcsolódásának csatornáin át erőteljesen befolyásolhatják legfontosabb kereskedelmi, gazdasági

partnereink, az Európai Unió tagországainak, valamint Magyarországnak az idei és jövő évi makrogazdasági pályáját. Ezen kiszámíthatatlan potenciális sokkok megnövekedett valószínűsége jelenleg a legerősebb érv mellett, hogy a 2025. évre való felkészülés és tervezés során lehetőség szerint minél több és a tárgyévhez közelebbi adatból érdemes dolgozni.

Korábbi kockázatkezelőként azonban azt is tudom, hogy a fent hivatkozott, vagy más forrásból eredő sokkhatások a leggondosabb tervezés mellett is okozhatnak lényeges eltéréseket a makropályában, így az Ön által javasolt, jogszabályok alapján lehetséges közel legkésőbbi, decemberi elfogadás esetén is bekövetkezhetnek jelentős módosulások a gazdasági növekedésben, a költségvetési hiány vagy az infláció mértékében, jelentősen leszűkítve ugyanakkor a gazdasági szereplők számára rendelkezésre álló periódus hosszát a szabályozási változásokra való felkészülésre.

Budapest, 2024. február 15.

Tisztelettel,

Horváth Gábor